

V Bruseli 12. februára 2021
(OR. en)

6179/21
ADD 1

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	12. februára 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2021) 1054 final – ANNEXES 1 to 4
Predmet:	PRÍLOHY k Oznámeniu Komisie – Technické usmernenie k uplatňovaniu zásady „výrazne nenarušiť“ v súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2021) 1054 final – ANNEXES 1 to 4.

Príloha: C(2021) 1054 final – ANNEXES 1 to 4

V Bruseli 12. 2. 2021
C(2021) 1054 final

ANNEXES 1 to 4

PRÍLOHY

k

Oznámeniu Komisie

Technické usmernenie k uplatňovaniu zásady „výrazne nenarušiť“ v súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti

PRÍLOHA I: Kontrolný zoznam – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

- 1. Časť 1 – Členské štáty by mali určiť spomedzi šiestich environmentálnych cieľov tie, ktoré si vyžadujú vecné posúdenie. Pri každom opatrení uveďte, ktorý z ďalej uvedených environmentálnych cieľov, ako sú vymedzené v článku 17 („Výrazné narušenie plnenia environmentálnych cieľov“) nariadenia o taxonómii, si vyžaduje vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“:**

<i>Uveďte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“</i>	An o	Nie	<i>Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie</i>
Zmiernenie zmeny klímy			
Adaptácia na zmenu klímy			
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov			
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie			
Prevenca a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy			
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov			

- 2. Časť 2 – Členské štáty by mali poskytnúť vecné posúdenie dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“ v prípade tých environmentálnych cieľov, ktoré si to vyžadujú. V prípade každého opatrenia odpovedzte na ďalej uvedené otázky v súvislosti s tými environmentálnymi cieľmi, ktoré ste v časti 1 označili za ciele, ktoré si vyžadujú vecné posúdenie:**

<i>Otázky</i>	<i>Nie</i>	<i>Vecné odôvodnenie</i>
<i>Zmiernenie zmeny klímy:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových plynov?		
<i>Adaptácia na zmenu klímy:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému dôsledku súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu alebo majetok?		
<i>Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov:</i> Očakáva sa, že opatrenie bude poškodzovať: i) dobrý stav alebo dobrý ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd, alebo ii) dobrý environmentálny stav morských vôd?		
<i>Prechod na obehové hospodárstvo, predchádzanie vzniku odpadu a recyklácia:</i> Očakáva sa, že opatrenie: i) povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu s výnimkou spaľovania		

<p>nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo</p> <p>ii) povedie k výraznej neefektívnosti priameho alebo nepriameho využívania akéhokoľvek prírodného zdroja¹ v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktorá nie je minimalizovaná primeranými opatreniami², alebo</p> <p>iii) spôsobí výrazné a dlhodobé poškodenie životného prostredia v súvislosti s obehovým hospodárstvom³?</p>		
<p><i>Prevenia a kontrola znečisťovania:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok⁴ do ovzdušia, vody alebo pôdy?</p>		
<p><i>Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:</i> Očakáva sa, že opatrenie bude:</p> <p>i) výrazne poškodzovať dobrý stav⁵ a odolnosť ekosystémov, alebo</p> <p>ii) poškodzovať stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú záujmom Únie?</p>		

¹Prírodné zdroje zahŕňajú energiu, materiály, kovy, vodu, biomasu, vzduch a pôdu.

² Neefektívnosť možno minimalizovať napríklad výrazným zvýšením trvanlivosti, opraviteľnosti, modernizovateľnosti a opätovnej použiteľnosti výrobkov alebo výrazným znížením využívania zdrojov prostredníctvom dizajnu a výberu materiálov, uľahčovania zmeny využitia, rozbratia a demontáže, najmä s cieľom obmedziť používanie stavebných materiálov a podporiť ich opätovné použitie. Okrem toho aj prechodom na obchodné modely na báze „výrobok ako služba“ a obehové hodnotové reťazce s cieľom udržať čo najvyššiu užitočnosť a hodnotu výrobkov, súčiastok a materiálov tak dlho, ako to je možné. To zahŕňa aj výrazné zníženie obsahu nebezpečných látok v materiáloch a výrobkoch, okrem iného aj ich nahradením bezpečnejšími alternatívami. Ďalej to zahŕňa aj výrazné zníženie tvorby potravinového odpadu vo výrobe, spracovaní alebo distribúcii potravín.

³Viac informácií o ciele obehového hospodárstva nájdete v odôvodnení 27 nariadenia o taxonómii.

⁴ Znečisťujúca látka je látka, vibrácia, teplo, hluk, svetlo alebo iný kontaminant prítomný v ovzduší, vo vode alebo v pôde, ktorý môže byť škodlivý pre ľudské zdravie alebo životné prostredie.

⁵ V súlade s článkom 2 ods. 16 nariadenia o taxonómii „dobrý stav“ znamená vo vzťahu k ekosystému, že ekosystém sa nachádza v dobrom fyzikálnom, chemickom a biologickom stave alebo má dobrú fyzikálnu, chemickú a biologickú kvalitu, dokáže sa sám reprodukovať alebo obnovovať a nemá narušené zloženie druhov, štruktúru ekosystému ani ekologické funkcie.“

PRÍLOHA II: Podporné dôkazy pri vecnom posúdení dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“ v rámci časti 2 kontrolného zoznamu

Pokiaľ je to užitočné, pri vykonávaní vecného posúdenia opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“ v rámci časti 2 kontrolného zoznamu (pozri oddiel 3) sa členské štáty môžu opierať o ďalej uvedený (neúplný) zoznam podporných dôkazových prvkov. Tento zoznam poskytla Komisia, aby členským štátom uľahčila posudzovanie jednotlivých prípadov, ktoré je súčasťou vecného posúdenia v rámci časti 2 kontrolného zoznamu. Použitie tohto zoznamu je dobrovoľné a členské štáty ho môžu využiť pri zisťovaní, ktorý druh dôkazov môže podporiť ich odôvodnenie, že opatrenie dodržiava zásadu „výrazne nenarušiť“. Zoznam slúži ako doplnok k všeobecným otázkam uvedeným v časti 2 kontrolného zoznamu.

Prierezové podporné dôkazy

- Uplatniteľná časť **právných predpisov EÚ v oblasti životného prostredia** (najmä posúdenia vplyvov na životné prostredie) bola dodržaná a boli udelené príslušné **povolenia/oprávnenia**.
- Opatrenie obsahuje prvky, ktoré od podnikov vyžadujú, aby zaviedli uznaný **system environmentálneho manažérstva**, ako je EMAS (alebo alternatívne ISO 14001 alebo rovnocenná norma), alebo aby používali a/alebo vyrábali tovar alebo služby, ktorým bola udelená **environmentálna značka EÚ⁶** alebo iná environmentálna značka typu I⁷.
- Opatrenie sa týka vykonávania najlepších environmentálnych postupov alebo dosiahnutia **referenčných kritérií na vynikajúce výsledky** stanovených v sektorových referenčných dokumentoch⁸ prijatých podľa článku 46 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).
- V prípade verejných investícií opatrenie dodržiava **kritériá zeleného verejného obstarávania⁹**.
- Pokiaľ ide o investície do infraštruktúry, overilo sa, či investície **zohľadňujú problematiku zmeny klímy a životného prostredia**.

Zmiernenie zmeny klímy

- V prípade **opatrenia v oblasti, na ktorú sa nevzťahujú referenčné hodnoty ETS**, je opatrenie zlučiteľné s dosiahnutím cieľa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 a s cieľom dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050.
- V prípade **opatrenia na podporu elektrifikácie** je opatrenie doplnené dôkazmi o tom, že energetický mix smeruje k dekarbonizácii v súlade s cieľmi znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030 a 2050 a sprevádzané zvýšením kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

---

⁶ Schéma environmentálnej značky EÚ bola zavedená nariadením (ES) č. 66/2010. Zoznam skupín výrobkov, pre ktoré boli stanovené kritériá pre environmentálnu značku EÚ, je k dispozícii na adrese: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

⁷ Environmentálne značky typu I sú stanovené v norme ISO 14024:2018.

⁸ K dispozícii na stránke: https://ec.europa.eu/environment/emas/publications/sectoral_reference_documents_en.htm

⁹ Európska komisia stanovila kritériá zeleného verejného obstarávania EÚ pre veľký počet skupín výrobkov: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Adaptácia na zmenu klímy

- Vykonalo sa primerané **posúdenie klimatických rizík**.
- Ak investícia presahuje hodnotu 10 miliónov EUR, vykonalo sa alebo sa plánuje vykonať **posúdenie zraniteľnosti voči zmene klímy a klimatických rizík**¹⁰, na základe ktorého sa identifikujú, vyhodnotia a vykonajú príslušné adaptačné opatrenia.

Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov

- **Riziká** zhoršenia životného prostredia **súvisiace s ochranou kvality vody** a so zabránením nedostatku vody boli identifikované a riešené v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o vode a plánom manažmentu povodia.
- V prípade opatrenia súvisiaceho s **pobrežným a morským prostredím** toto opatrenie natrvalo nevylučuje ani neohrozuje dosiahnutie dobrého environmentálneho stavu vymedzeného v rámcovej smernici o morskej stratégii na úrovni dotknutého morského regiónu alebo subregiónu alebo v morských vodách iných členských štátov.
- Opatrenie nemá významný vplyv i) na **dotknuté vodné útvary** (ani nebráni tomu, aby konkrétny vodný útvar, ktorého sa týka, ani iné vodné útvary v tom istom povodí dosiahli dobrý stav alebo dobrý potenciál v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o vode) ani na ii) **chránené biotopy a druhy** priamo závislé od vody.

Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie

- Opatrenie je v súlade s príslušným vnútroštátnym alebo regionálnym **programom odpadového hospodárstva a programom predchádzania vzniku odpadu** v súlade s článkom 28 smernice 2008/98/ES zmenenej smernicou (EÚ) 2018/851, a ak je k dispozícii, s príslušnou vnútroštátnou, regionálnou alebo miestnou stratégiou obehového hospodárstva.
- Opatrenie je v súlade so **zásadami udržateľných výrobkov a hierarchiou odpadového hospodárstva**, pričom prioritou je **predchádzanie vzniku odpadu**.
- Opatrením sa zabezpečuje **efektívne využívanie zdrojov** v prípade hlavných použitých zdrojov. Riešia sa ním problémy **neefektívnosti**¹¹ pri využívaní zdrojov vrátane zabezpečenia efektívneho využívania a trvácnosti výrobkov, budov a aktív.
- Opatrením sa zabezpečuje účinný a efektívny **triedený zber odpadu pri zdroji**, ako aj to, aby sa frakcie rozdelené podľa zdroja posielali na **prípravu na opätovné použitie alebo recykláciu**.

Prevenencia a kontrola znečisťovania

- Opatrenie je v súlade s existujúcimi globálnymi, vnútroštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi **plánmi na zníženie znečistenia**.
- Opatrenie je v súlade s príslušnými závermi o **najlepších dostupných technikách (BAT)** alebo s **referenčnými dokumentmi o najlepších dostupných technikách (BREF)**¹² v danom odvetví.

---

¹⁰Členské štáty sa vyzývajú, aby využívali usmernenia Komisie na roky 2021 – 2027, ktoré sa týkajú overovania udržateľnosti investícií v rámci Programu InvestEU, vrátane usmernení týkajúcich sa overovania odolnosti infraštruktúry voči zmene klímy. Členské štáty však môžu uplatňovať svoje vlastné kritériá a ukazovatele na overovanie udržateľnosti za predpokladu, že vychádzajú z cieľov EÚ v oblasti klímy a významne prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy a životného prostredia v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088.

¹¹ Pozri poznámku pod čiarou 2 v prílohe I k tomuto usmerneniu.

- Zavedú sa alternatívne riešenia k používaniu **nebezpečných látok**¹³.
- Opatrenie je v súlade s **trvalo udržateľným používaním pesticídov**¹⁴.
- Opatrenie je v súlade s najlepšimi postupmi na boj proti **antimikrobiálnej rezistencii**¹⁵.

Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov

- Opatrenie dodržiava **hierarchiu zmierňovania**¹⁶ a ďalšie relevantné požiadavky podľa smernice o biotopoch a smernice o vtákoch.
- Vykonalo sa **posúdenie vplyvu na životné prostredie** a jeho závery boli implementované.

---

¹² Tento druh podporných dôkazov sa vzťahuje na činnosti patriace do rozsahu pôsobnosti smernice 2010/75/EÚ („smernica o priemyselných emisiách“). Zoznam dostupných záverov o BAT a dokumentov BREF je k dispozícii na adrese: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>

¹³ Táto otázka sa týka prevencie a kontroly znečisťovania pochádzajúceho z priemyselných činností. V článku 3 ods. 18 smernice 2010/75/EÚ („smernica o priemyselných emisiách“) sa pojem „nebezpečné látky“ vymedzuje takto: „látky alebo zmesi v zmysle článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí.“ Okrem toho sa v článku 58 smernice stanovuje: „Látky alebo zmesi, ktorým sú z dôvodu, že ich obsah prchavých organických zlúčenín je podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 klasifikovaný ako karcinogénny, mutagénny alebo toxický pre reprodukciu, priradené výstražné upozornenia H340, H350, H350i, H360D alebo H360F alebo musia byť nimi označené, musia byť podľa možnosti nahradené čo najmenej škodlivými látkami alebo zmesami v čo najkratšom možnom čase.“

¹⁴Ako sa stanovuje v smernici 2009/128/ES o trvalo udržateľnom používaní.

¹⁵ Závery Rady o ďalších krokoch k tomu, aby sa EÚ stala regiónom s najlepšimi postupmi v boji proti antimikrobiálnej rezistencii (2019/C 214/01).

¹⁶ V súlade s metodickými usmerneniami týkajúcimi sa ustanovení článku 6 ods. 3 a 4 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov.

PRÍLOHA III: Osobitné podmienky na dosiahnutie súladu s cieľom zmiernenia zmeny klímy podľa zásady „výrazne nenarušiť“ v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v prípade opatrení súvisiacich s výrobou elektriny a/alebo tepla s využitím zemného plynu, ako aj so súvisiacou prenosovou a distribučnou infraštruktúrou

- V závislosti od prípadu možno výnimočne podporiť opatrenia súvisiace s **výrobou elektriny a/alebo tepla na báze zemného plynu** v tých členských štátoch, ktoré čelia veľkým výzvam pri prechode od zdrojov energie s vysokými emisiami uhlíka, pod podmienkou, že táto podpora prispeje k plneniu cieľov EÚ vytýčených v oblasti dekarbonizácie na roky 2030 a 2050, ak:
  - sa opatrenia týkajú nadčasovej, pružnej a efektívnej výroby elektrickej energie spaľovaním plynu alebo kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie spaľovaním plynu, s emisiami nižšími ako 250 g CO₂/kWh počas celej ekonomickej životnosti zariadenia, alebo
  - sa opatrenia týkajú nadčasovej, pružnej a účinnej výroby elektrickej energie spaľovaním plynu alebo kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie spaľovaním plynu, ktorá umožňuje využívanie obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov, a:
    - plán podpory obnovy a odolnosti obsahuje dôveryhodné plány alebo záväzky zvyšovať využívanie obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov a
    - vyústi do súbežného zatvorenia elektrárne a/alebo zariadenia na výrobu tepla (napr. na čierne uhlie, hnedé uhlie alebo ropu) s podstatne vyššou uhlíkovou náročnosťou a s minimálne rovnakou kapacitou, čo by viedlo k výraznému zníženiu emisií skleníkových plynov, a
    - dotknutý členský štát môže preukázať, že má vytýčenú dôveryhodnú trajektóriu zvyšovania podielu energií z obnoviteľných zdrojov, ktorá smeruje k dosiahnutiu jeho cieľu stanovenému v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030, a
    - plán podpory obnovy a odolnosti obsahuje konkrétne reformy a investície zamerané na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov.
- Výnimočne možno podporiť opatrenia súvisiace so **zariadeniami na výrobu energie na báze zemného plynu v systémoch centralizovaného zásobovania teplom a chladom**, ak zariadenie spĺňa požiadavky systémov „účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom“ (podľa vymedzenia v článku 2 bode 41 smernice 2012/27/EÚ) a spĺňa podmienky na výrobu tepla/elektriny na báze zemného plynu opísané v prvej zarážke tejto prílohy.
- Výnimočne možno podporiť opatrenia súvisiace so **sietami centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom, ktoré získavajú teplo/chlad zo zariadení využívajúcich zemný plyn**, ak:
  - sú súčasťou systémov „účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom“ (podľa vymedzenia v článku 2 bode 41 smernice 2012/27/EÚ), ktoré získavajú teplo/chlad z existujúcich zariadení, ktoré spĺňajú podmienky na výrobu tepla/elektriny na báze zemného plynu, ako sa uvádza v prvej zarážke, alebo
  - investície do zariadenia na výrobu tepla/elektriny sa začnú do troch rokov od modernizácie siete, ich cieľom je zefektívniť celý systém (ako sa vymedzuje v článku 2 bode 41 smernice 2012/27/EÚ) a spĺňajú podmienky na výrobu tepla/elektriny na báze zemného plynu, ako sa uvádza v prvej zarážke.
- Opatrenia súvisiace s **prenosovou a distribučnou infraštruktúrou plyných palív** je možné podporiť, ak v čase výstavby umožňujú prepravu (a/alebo skladovanie) obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov.
- V závislosti od prípadu možno výnimočne podporiť opatrenia súvisiace s **kotlami a vykurovacími systémami na zemný plyn (a so súvisiacou distribučnou infraštruktúrou)**, ak:

- sú buď v súlade s článkom 7 ods. 2 rámcového nariadenia (EÚ) 2017/1369 o energetickom označovaní¹⁷, alebo sa inštalujú do budov, ktoré sú súčasťou širšieho programu na zvýšenie energetickej efektívnosti alebo obnovu budov, v súlade s dlhodobými stratégiami obnovy podľa smernice o energetickej hospodárnosti budov, čo vedie k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti, a
- vedú k výraznému zníženiu emisií skleníkových plynov a
- vedú k výraznému zlepšeniu životného prostredia (najmä v dôsledku zníženia znečistenia) a verejného zdravia, najmä v oblastiach, kde sú prekročené normy kvality ovzdušia EÚ stanovené v smernici 2008/50/EÚ alebo kde hrozí, že dôjde k ich prekročeniu, ako napríklad pri výmene vykurovacích systémov a kotlov na uhlie alebo na olej.

---

¹⁷V článku 7 ods. 2 rámcového nariadenia o energetickom označovaní (EÚ) 2017/1369 sa stanovuje, že „Ak členské štáty poskytujú stimuly na výrobok, ktorý je špecifikovaný v delegovanom akte, cieľom týchto stimulov sú dve najviac zastúpené triedy energetickej účinnosti alebo vyššie triedy stanovené v uvedenom delegovanom akte. V prípade ohrievačov priestoru a vody výrobky na fosilne palivá vo všeobecnosti nepatria do týchto tried s možnou výnimkou mikrokogeneračných výrobkov spaľujúcich plyn.

PRÍLOHA IV: Názorné príklady, ako vykonať posúdenie dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“

V tomto oddiele sú uvedené názorné príklady hypotetických opatrení a všeobecné prvky, ktoré by mohli tvoriť súčasť posúdenia dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“. Využívajú sa pritom oba kroky kontrolného zoznamu opísané v oddiele 3. Uvedené príklady nemajú vplyv na úroveň podrobnosti ani obsah vyžadovaný pri opise opatrenia a v aktuálnom posúdení dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“, ktoré sa má vykonať v plánoch podpory obnovy a odolnosti. Posúdenie dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“, ktoré sa bude v konečnom dôsledku vyžadovať, bude závisieť od povahy a charakteristík jednotlivých opatrení, a preto ho nie je možné na účely tohto dokumentu vyčerpávajúcim spôsobom opísať.

Príklad 1: Opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti v existujúcich budovách vrátane výmeny vykurovacích a chladiacich systémov

Opis opatrenia

Investície do rozsiahleho programu obnovy budov s cieľom zvýšiť energetickú efektívnosť, ktorý povedie k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti, sú zamerané na renováciu existujúceho bytového fondu prostredníctvom rôznych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti vrátane izolácie, energetickejšieho okien, výmeny vykurovacích a chladiacich systémov, zelených striech a inštalácie zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov (napr. solárne fotovoltaické panely).

Časť 1 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Uvedte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“	Áno	Nie	Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy	X		
Adaptácia na zmenu klímy	X		
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Nezistili sa žiadne riziká zhoršenia životného prostredia v súvislosti s ochranou kvality vody a nedostatkom vody, keďže sa nenainštalujú žiadne vodovodné zariadenia ani zariadenia využívajúce vodu.
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie	X		
Prevenencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy	X		
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Program obnovy budov sa netýka budov, ktoré sa nachádzajú v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v blízkosti takýchto oblastí (vrátane sústavy chránených oblastí Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a hlavných oblastí biodiverzity, ako aj iných chránených oblastí).

Časť 2 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Otázky	Nie	Vecné odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy: Očakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových plynov?	X	Opatrenie je oprávnené na oblasť intervencie 025 podľa prílohy k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 40 %. Neočakáva sa, že by opatrenie viedlo k značným emisiám skleníkových plynov.

		<p>pretože:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budova nie je určená na ťažbu, skladovanie, prepravu ani výrobu fosílnych palív. - Program obnovy má potenciál znížiť spotrebu energie a zvýšiť energetickú efektívnosť, čo povedie k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti dotknutých budov, a výrazne znížiť emisie skleníkových plynov (pozri špecifikácie opatrenia na strane X plánu podpory obnovy a odolnosti a špecifikácie v ďalšom bode). Prispieje tak k národnému cieľu zvyšovania energetickej efektívnosti ročne stanovenému v súlade so smernicou o energetickej efektívnosti (2012/27/EÚ) a k vnútroštátne stanovenému príspevku k Parížskej dohode o zmene klímy. - Toto opatrenie povedie k významnému zníženiu emisií skleníkových plynov, t. j. k odhadovaným XX kt emisií skleníkových plynov ročne, čo zodpovedá X % vnútroštátnych emisií skleníkových plynov pochádzajúcich zo sektora bývania (pozri analýzu na strane X v pláne podpory obnovy a odolnosti). - Program obnovy bude okrem iného zahŕňať výmenu systémov vykurovania uhlím/olejom za plynové kondenzačné kotly: <ul style="list-style-type: none"> o Tieto kotly zodpovedajú triede A, ktorá je nižšia ako dve najvyššie zastúpené triedy energetickej účinnosti v tomto členskom štáte. Zvažovali sa alternatívy s nižšími emisiami a vyššou účinnosťou (konkrétne tepelné čerpadlá tried A++ a A+), ale vzhľadom na architektúru budov, na ktoré sa program vzťahuje, nie je možné nainštalovať spoločné tepelné čerpadlá a plynové kondenzačné kotly triedy A sú technologicky najefektívnejšou alternatívou. o Investície do plynových kondenzačných kotlov sú navyše súčasťou širšieho programu obnovy budov s cieľom zvýšiť energetickú efektívnosť, čo je v súlade s dlhodobými stratégiami obnovy podľa smernice o energetickej hospodárnosti budov, a povedú k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti budov. o Okrem inštalácie týchto kotlov zahŕňa toto opatrenie aj inštaláciu solárnych fotovoltaických panelov, ktoré sú súčasťou tejto obnovy budov. - Aby sa nebránilo v členskom štáte zavádzaniu nízkouhlíkových alternatív, najmä tepelných čerpadiel, reforma X tejto zložky (pozri stranu Y v pláne podpory obnovy a odolnosti) povedie k preskúmaniu relatívnych cien palív.
<p><i>Adaptácia na zmenu klímy.</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému dôsledku súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu alebo majetok?</p>	<p>X</p>	<p>Fyzikálne klimatické riziká, ktoré by mohli byť podstatné pre toto opatrenie, boli posúdené v rámci analýzy expozície, ktorá zahŕňa súčasne aj budúce klimatické podmienky a preukázala, že budovy v cieľovom klimatickom pásme budú vystavené tepelným vlnám. V opatrení sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, aby zabezpečili, že technické systémy budov v obnovených budovách budú optimalizované tak, aby obyvateľom poskytovali tepelnú pohodu dokonca aj pri týchto extrémnych teplotách. Preto neexistujú žiadne dôkazy o tom, že by toto opatrenie malo počas svojho životného cyklu významné negatívne vplyvy, či už priame alebo primárne nepriame, na tento environmentálny cieľ.</p>
<p><i>Prechod na obehové hospodárstvo, predchádzanie vzniku odpadu a recyklácia:</i> Očakáva sa, že opatrenie:</p> <p>i) povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo</p> <p>ii) bude viesť k výraznej neefektívnosti priameho alebo nepriameho využívania akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktorá nie je minimalizovaná</p>	<p>X</p>	<p>V opatrení sa vyžaduje, aby hospodárske subjekty vykonávajúce obnovu budov zabezpečili, že najmenej 70 % (hmotnostných) stavebného a demolačného odpadu, ktorý nie je nebezpečný (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v európskom katalógu odpadov stanovenom rozhodnutím 2000/532/ES), vzniknutého na stavenisku sa pripraví na opätovné použitie, recykláciu a iné zhodnotenie materiálu vrátane spätného zasypávania s použitím odpadu ako náhrady iných materiálov, a to v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie.</p> <p>Opatrenie zahŕňa technické špecifikácie zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré možno nainštalovať. Špecifikácie sa týkajú ich životnosti, opraviteľnosti a recyklovateľnosti, ako sa uvádza na strane X plánu podpory obnovy a odolnosti. Hospodárske subjekty obmedzia najmä vznik odpadu pri procesoch súvisiacich so stavebnými a s demolačnými činnosťami v súlade s protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie. Koncepcie budov a stavebné techniky budú podporovať obehovosť a s odkazom na normu ISO 20887 či iné normy na posudzovanie</p>

primeranými opatreniami alebo iii) spôsobí výrazné a dlhodobé poškodenie životného prostredia v súvislosti s obehovým hospodárstvom?		rozoberateľnosti alebo adaptability budov predovšetkým preukázať, že sú navrhnuté, tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska využívania zdrojov, adaptabilnejšie, pružnejšie a rozoberateľnejšie, aby sa umožnilo ich opätovné použitie a recyklácia.
<i>Prevenia a kontrola znečisťovania:</i> Očakáva sa, že opatrenie bude viesť k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy?	X	Očakáva sa, že opatrenie nebude viesť k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy, pretože: <ul style="list-style-type: none"> - Najmä nahradenie systémov vykurovania olejom povedie k významnému zníženiu emisií do ovzdušia a následnému zlepšeniu verejného zdravia v oblasti, kde sú prekročené normy kvality ovzdušia EÚ stanovené v smernici 2008/50/EÚ alebo kde hrozí, že dôjde k ich prekročeniu. - Ako sa uvádza v odôvodnení týkajúcom sa cieľa zmiernenia zmeny klímy, zvažovali sa aj alternatívy s nižším vplyvom, no v kontexte tohto programu nie sú technologicky uskutočniteľné. Okrem toho sa očakáva, že priemerná životnosť kotlov, ktoré sa majú inštalovať, 12 rokov. - Hospodárske subjekty vykonávajúce obnovu musia zabezpečiť, aby stavebné komponenty a materiály používané pri obnove budov neobsahovali azbest ani látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy, ktoré sa identifikujú na základe zoznamu látok podliehajúcich autorizácii stanoveného v prílohe XIV k nariadeniu (ES) č. 1907/2006. - Hospodárske subjekty vykonávajúce obnovu musia zabezpečiť, aby stavebné komponenty a materiály používané pri obnove budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi, uvoľňovali menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo komponentu a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo komponentu, pri testovaní v súlade s CEN/TS 16516 a ISO 16000 – 3 alebo v súlade s inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódou stanovenia. - Prijmú sa opatrenia na zníženie emisií hluku, prachu a znečisťujúcich látok počas obnovovacích prác, ako sa uvádza na strane X plánu podpory obnovy a odolnosti.

Příklad 2: Nakladanie s odpadom (stavebníctvo a spracovanie odpadu z demolácií)

Opis opatrenia

Toto opatrenie je investíciou na podporu výstavby recyklačných zariadení pre stavebný a demolačný odpad. Konkrétnej ide o zariadenia, ktoré triedia a spracúvajú toky tuhého odpadu, ktorý pochádza z triedeného zberu a nie je nebezpečný, a to aj zo zložky obnovy budov podľa plánu podpory obnovy a odolnosti. Zariadenia recyklujú tuhý odpad, ktorý nie je nebezpečný, a spracúvajú ho na druhotné suroviny pomocou procesu mechanickej transformácie. Cieľom opatrenia je premeniť viac ako 50 % hmotnosti spracovaného tuhého odpadu, ktorý pochádza z triedeného zberu a nie je nebezpečný, na druhotné suroviny, ktoré sú vhodné na nahradenie primárnych stavebných materiálov.

Časť 1 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Uvedte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“	Áno	Nie	Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy		X	Opatrenie je oprávnené na oblasť intervencie 045a podľa prílohy k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100 %, keďže technické špecifikácie podpory na recyklačné zariadenia sú podmienené dosiahnutím 50 % konverzného koeficientu. Cieľ opatrenia a povaha oblasti intervencie priamo podporujú cieľ zmiernenia zmeny klímy.
Adaptácia na zmenu klímy	X		
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Nezistili

			sa žiadne riziká zhoršenia životného prostredia v súvislosti s ochranou kvality vody a nedostatkom vody. V súlade so smernicou 2011/92/EÚ sa vo fáze skríningu v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie dospelo k záveru, že sa neočakávajú žiadne významné vplyvy. Ak sa stavebný a demolačný odpad, ktorý čaká na spracovanie, bude skladovať, bude sa musieť zakryť a vsakovanie vody sa bude musieť v tejto lokalite riadiť tak, aby sa v prípade dažďov zabránilo prenikaniu znečisťujúcich látok zo spracúvaného odpadu do miestneho kolektora podzemnej vody.
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie		X	Opatrenie je oprávnené na oblasť intervencie 045a podľa prílohy k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100 %, keďže technické špecifikácie podpory na recyklačné zariadenia sú podmienené dosiahnutím 50 % konverzného koeficientu. Cieľ opatrenia a povaha oblasti intervencie priamo podporujú cieľ obehového hospodárstva. Opatrenie je v súlade s [národným/regiónálnym/miestnym] plánom odpadového hospodárstva.
Prevenencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. V súlade so smernicou 2011/92/EÚ sa vo fáze skríningu v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie dospelo k záveru, že sa neočakávajú žiadne významné vplyvy na základe opatrení prijatých na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok počas výstavby recyklačného zariadenia a jeho prevádzky (triedenie a spracovanie odpadu). Zariadenia podporované opatrením využívajú najlepšie dostupné techniky opísané v referenčnom dokumente o najlepšíh dostupných technikách (BREF) pre odvetvia spracovania odpadu. Opatrenia prijaté na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok počas stavebných prác sú opísané na strane X plánu podpory obnovy a odolnosti.
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov		X	Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje, má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Činnosť sa nebude vykonávať v oblastiach citlivých na biodiverzitu ani v ich blízkosti (vrátane sústavy chránených území Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj iných chránených oblastí). V súlade so smernicami 2011/92/EÚ a 92/43/EHS sa vo fáze skríningu v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie dospelo k záveru, že sa neočakávajú žiadne významné vplyvy.

Časť 2 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Otázky	Nie	Vecné odôvodnenie
Adaptácia na zmenu klímy: Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému dôsledku súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu alebo majetok?	X	Keďže opatrenie sa týka dvoch zariadení stavaných v blízkosti oblastí náchylných na povodne a očakávaná životnosť zariadení presahuje 10 rokov, vykonalo sa dôkladné posúdenie klimatických rizík a zraniteľnosti, pričom sa použili najmodernejšie klimatické prognózy s vysokým rozlíšením zamerané na celý rad budúcich scenárov, ktoré sú v súlade s očakávanou životnosťou zariadení. Závety posúdenia boli začlenené do návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Okrem toho sa v opatrení stanovuje povinnosť, že hospodárske subjekty musia vypracovať plán na realizáciu adaptačných riešení s cieľom znížiť závažné fyzické klimatické riziká pre recyklačné zariadenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Súčasťou tejto povinnosti je aj to, že adaptačné riešenia nesmú mať nepriaznivý vplyv na úsilie o adaptáciu ani na úroveň odolnosti voči fyzickým klimatickým rizikám v prípade iných ľudí, prírody, majetku a iných hospodárskych činností a musia byť konzistentné s úsilím o adaptáciu vyvíjaným na miestnej, odvetvovej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni.

Príklad 3: Spaľovňa odpadu (príklad nesúladu so zásadou „výrazne nenarušiť“)

Opis opatrenia

Toto opatrenie je investíciou na podporu výstavby nových spaľovní odpadu s cieľom zvýšiť existujúcu kapacitu v krajine. Cieľom opatrenia je znížiť skládkovanie tuhého komunálneho odpadu, ktorý nie je nebezpečný, a vytvoriť energiu prostredníctvom spaľovania odpadu (energetické zhodnocovanie).

Časť 1 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

<i>Uved'te, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“</i>	<i>Ano</i>	<i>Nie</i>	<i>Ak ste zvolili možnosť „nie“, uved'te odôvodnenie</i>
Zmiernenie zmeny klímy	X		
Adaptácia na zmenu klímy	X		
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X	V tomto konkrétnom prípade má činnosť podporovaná opatrením zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu. Existujú dôkazy, že toto opatrenie nebude mať za následok riziko zhoršenia životného prostredia v súvislosti s ochranou kvality vody a nedostatkom vody v súlade s rámcovou smernicou o vode (2000/60/ES). V súlade so smernicou 2011/92/EÚ sa dospelo k záveru, že v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) sa neočakávajú žiadne významné vplyvy.
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie	X		
Prevenca a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy	X		
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov	X		

Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

<i>Otázky</i>	<i>Nie</i>	<i>Vecné odôvodnenie</i>
<i>Zmiernenie zmeny klímy: Očakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových plynov?</i>	X	Zariadenia podporované opatrením sú zamerané na minimalizovanie emisií CO ₂ fosílného pôvodu. To sa zabezpečuje spaľovaním iba biomasy (a nie fosílného materiálu). Je to odôvodnené (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti) a začlenené do príslušných cieľov súvisiacich so zložkou Y. V každom zariadení je zavedený plán monitorovania úniku emisií skleníkových plynov, najmä z uskladneného odpadu, ktorý sa má spracovať, ako sa uvádza v návrhu opatrenia na strane X v pláne podpory obnovy a odolnosti.
<i>Adaptácia na zmenu klímy: Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému vplyvu súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu či majetok?</i>	X	Keďže tri spaľovne odpadu, ktoré sa majú podporovať v rámci opatrenia, sa nachádzajú v oblastiach náchylných na zosuv pôdy a s očakávanou životnosťou zariadení 25 – 30 rokov, vykonalo sa dôkladné posúdenie klimatického rizika a zraniteľnosti, pričom sa použili najnovšie klimatické prognózy s vysokým rozlíšením v rámci celého radu budúcich scenárov, ktoré sú v súlade s očakávanou životnosťou zariadení. Závery posúdenia boli začlenené do návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Okrem toho sa v opatrení stanovuje povinnosť, aby hospodárske subjekty vypracovali plán na realizáciu adaptačných riešení na zníženie závažných fyzických klimatických rizík pre spaľovne odpadu (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Táto povinnosť ďalej zahŕňa aj to, aby adaptačné riešenia nemali nepriaznivý vplyv na úsilie o adaptáciu ani na úroveň odolnosti

		voči fyzickým klimatickým rizikám v prípade iných ľudí, prírody, majetku a iných hospodárskych činností a aby boli v súlade s úsilím o adaptáciu na miestnej, odvetvovej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni.
<p><i>Prechod na obehové hospodárstvo, vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie:</i> Očakáva sa, že opatrenie:</p> <p>i) povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu, s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu alebo</p> <p>ii) povedie k výraznej neefektívnosti priameho alebo nepriameho využívania akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktorá nie je minimalizovaná primeranými opatreniami alebo</p> <p>iii) spôsobí výrazné a dlhodobé poškodenie životného prostredia v súvislosti s obehovým hospodárstvom?</p>	<p><i>Priklad nesúlady so zásadou „výrazne nenarušiť“</i></p>	<p><i>Hoci cieľom tohto opatrenia je okrem iného odkloniť horľavý nerecyklovateľný odpad zo skládok, Komisia by pravdepodobne zohľadnila, že toto opatrenie „povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu“ a to z nasledujúcich dôvodov.</i></p> <p><i>Výstavba nových spaľovní odpadu s cieľom zvýšiť existujúcu kapacitu spaľovania v krajine vedie k výraznému zvýšeniu spaľovania odpadu, ktorý nepatrí do kategórie nerecyklovateľného nebezpečného odpadu. Je preto v priamom rozpore s článkom 17 ods. 1 písm. d) bodom ii) („Výrazné narušenie plnenia environmentálnych cieľov“) nariadenia o taxonómii.</i></p> <p><i>Toto opatrenie bráni rozvoju a zavádzaniu dostupných alternatív s nízkym vplyvom na životné prostredie s vyššou úrovňou environmentálneho správania (napr. zhodnocovanie, recyklácia) a mohlo by viesť k zablokovaniu majetku s veľkým vplyvom vzhľadom na jeho životnosť a kapacitu. Značné množstvo odpadu, ktorý nie je nebezpečný (recyklovateľný a nerecyklovateľný, bez rozlíšenia), by sa mohlo použiť ako surovina, čo by v prípade recyklovateľného odpadu bránilo spracovaniu na vyššej úrovni v hierarchii odpadového hospodárstva, vrátane recyklácie. Tým by sa ohrozilo dosiahnutie cieľov v oblasti recyklácie na vnútroštátnej/regionálnej úrovni a národného/regionálneho/miestneho plánu nakladania s odpadom prijatého v súlade so zmenenou rámcovou smernicou o odpade.</i></p>
<p><i>Prevenia a kontrola znečisťovania:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy?</p>	X	<p>V opatrení sa vyžaduje, aby podporované zariadenia využívali najlepšie dostupné techniky stanovené v záveroch o BAT pre spaľovanie odpadu [vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/2010]. To je zabezpečené návrhom opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).</p> <p>Zariadenia podporované opatrením zabezpečili príslušné environmentálne povolenie a zahŕňajú zmiernenie a monitorovanie vplyvov na životné prostredie na základe opatrení prijatých na zníženie a reguláciu hladiny hluku, prachu a iných emisií znečisťujúcich látok počas stavebných a údržbárskych prác a počas prevádzky (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).</p>
<p><i>Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:</i> Očakáva sa, že opatrenie bude:</p> <p>i) výrazne poškodzovať dobrý stav a odolnosť ekosystémov alebo</p> <p>ii) poškodzovať stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú v záujme Únie?</p>	X	<p>Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) alebo skríning bolo ukončené v súlade so smernicou 2011/92/EÚ a požadované zmiernujúce opatrenia na ochranu životného prostredia sa vykonávajú a odrážajú v čiastkových cieľoch a zámeroch opatrenia X v zložke Y (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).</p> <p>Spaľovne sa nebudú budovať v oblastiach citlivých na biodiverzitu ani v ich blízkosti (vrátane sústavy chránených území Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj iných chránených oblastí).</p>

Príklad 4: Dopravná infraštruktúra (cesty)

Opis opatrenia

Toto opatrenie by pozostávalo z investícií do dvoch čiastkových opatrení:

- Výstavba novej diaľnice, ktorá je súčasťou základnej siete TEN-T, zameraná na i) lepšie prepojenie vzdialeného regiónu členského štátu so zvyškom krajiny a ii) zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky.
- Výstavba elektrických nabíjajúcich staníc (jedna nabíjacia stanica na desať vozidiel) a vodíkových čerpacích staníc (jedna čerpacia stanica každých X km) pozdĺž novej diaľnice.

Časť 1 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Uved'te, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“		Áno	Nie	Ak ste zvolili možnosť „nie“, uved'te odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy	Výstavba novej diaľnice	X		
	Výstavba infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc		X	Toto čiastkové opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 077 v prílohe k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100 %. Infraštruktúra elektrických nabíjajúcich a vodíkových čerpacích staníc (ktorá bude založená na ekologickom vodíku vyrobenom elektrolyzérmi) navyše podporuje elektrifikáciu, a preto ju možno považovať za potrebnú investíciu, ktorá umožní prechod na účinné klimaticky neutrálne hospodárstvo. Odôvodnenie a dôkazy o zvýšení kapacity výroby energie z obnoviteľných zdrojov na vnútroštátnej úrovni sú uvedené v zložke X, strany Y – Z v pláne podpory obnovy a odolnosti.
Adaptácia na zmenu klímy		X		
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X		
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie		X		
Prevenca a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy		X		
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov		X		

Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Otázky	Nie	Vecné odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy Očakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových	X	(Len pokiaľ ide o čiastkové opatrenie týkajúce sa výstavby novej diaľnice:) Neočakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových plynov, keďže nová diaľnica je súčasťou komplexného plánu dopravy ¹⁸ zameraného

¹⁸Alebo ak neexistuje komplexný plán udržateľnej dopravy, z osobitej analýzy nákladov a prínosov vykonanej na úrovni projektu vyplýva, že samotný projekt povedie k poklesu/nepovedie k nárastu emisií skleníkových plynov počas celého jeho životného cyklu.

plynov?		<p>na dekarbonizáciu dopravy v súlade s cieľmi v oblasti klímy na roky 2030 a 2050. Dôvodom sú najmä tieto sprievodné opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepojenie investícií do cestnej infraštruktúry s infraštruktúrou elektrických nabíjajúcich a vodíkových čerpacích staníc, – reforma X (strany Y – Z) tejto zložky, ktorou sa zavádza mýto pre túto a iné cesty, – reforma Y (strany Y – Z) tejto zložky, ktorou sa zvyšuje zdanenie konvenčných palív, – reforma Z (strany Y – Z) tejto zložky, ktorá poskytuje stimuly na nákup vozidiel s nulovými emisiami, – opatrenia XX a XY (strany Y – Z) tejto zložky, ktoré podporujú prechod na železničnú dopravu a/alebo vnútrozemské vodné cesty.
<p><i>Adaptácia na zmenu klímy:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému vplyvu súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu či majetok?</p>	X	<p>Keďže opatrenie sa týka výstavby cestnej infraštruktúry a súvisiacej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc v oblasti náchylnej na teplotný stres a variabilitu teplôt a očakávaná životnosť majetku prekročí 10 rokov, vykonalo sa posúdenie klimatického rizika a zraniteľnosti, pričom sa použili klimatické prognózy v rámci celého radu budúcich scenárov, ktoré sú v súlade s očakávanou životnosťou zariadení. Vykonala sa najmä analýza povodňového rizika a určili sa dva segmenty, v ktorých je potrebné zaviesť osobitné adaptačné riešenie. Osobitná pozornosť sa venovala citlivým prvkom, ako sú mosty a tunely. Závery posúdenia boli začlenené do návrhu opatrenia (pozri stranu X plánu podpory obnovy a odolnosti).</p> <p>Okrem toho sa v opatrení stanovuje povinnosť, aby hospodárske subjekty vypracovali plán na realizáciu adaptačných riešení na zníženie závažných fyzických klimatických rizík pre cestnú infraštruktúru a súvisiacu infraštruktúru nabíjajúcich a čerpacích staníc (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Povinnosť zahŕňa aj to, aby adaptačné riešenia nemali nepriaznivý vplyv na úsilie o adaptáciu ani na úroveň odolnosti voči fyzickým klimatickým rizikám v prípade iných ľudí, prírody, majetku a iných hospodárskych činností a aby boli v súlade s úsilím o adaptáciu na miestnej, odvetvovej, regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni.</p>
<p><i>Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov:</i> Očakáva sa, že opatrenie poškodí:</p> <p>i) dobrý stav alebo dobrý ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd alebo</p> <p>ii) dobrý environmentálny stav morských vôd?</p>	X	<p>V súlade so smernicou 2011/92/EÚ sa vykonalo posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) v súvislosti s výstavbou ciest a inštaláciou súvisiacej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc. Urobia sa požadované zmiernujúce kroky na ochranu životného prostredia, čo sa odrazilo v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti). Posudzovanie vplyvov na životné prostredie zahŕňalo posúdenie vplyvu na vodu v súlade so smernicou 2000/60/ES a zistené riziká sa riešili v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).</p> <p>Riziká zhoršovania životného prostredia súvisiace s ochranou kvality vody a predchádzaním nedostatku vody sa identifikujú a riešia v súlade s požiadavkami smernice 2000/60/ES (rámcová smernica o vode) a s plánom manažmentu povodia vypracovaným pre potenciálne dotknutý vodný útvar alebo útvary po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).</p>
<p><i>Prechod na obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie:</i> Očakáva sa, že opatrenie:</p> <p>i) povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu, s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo</p> <p>ii) povedie k významnej neefektívnosti priameho alebo nepriameho využitia akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktorá nie je minimalizovaná</p>	X	<p>Opatrenie vyžaduje od prevádzkovateľov, ktorí vykonávajú výstavbu ciest, aby zabezpečili, že najmenej 70 % (hmotnostných) stavebného odpadu a odpadu z demolácie, ktorý nie je nebezpečný, z výstavby ciest a súvisiacej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc (okrem prirodzene sa vyskytujúceho materiálu vymedzeného v kategórii 17 05 04 európskeho katalógu odpadov vydaného rozhodnutím Komisie 2000/532/ES) vyprodukovaného na stavenisku sa pripraví na opätovné použitie, recykláciu a iné zhodnocovanie materiálu vrátane činností zasypávania s použitím odpadu ako náhrady za iné materiály v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie.</p> <p>Prevádzkovatelia budú obmedzovať vznik odpadu počas výstavby v súlade s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie s prihliadnutím na najlepšie dostupné techniky a uľahčovať opätovné použitie a vysokokvalitnú recykláciu selektívnym odstraňovaním materiálov, pričom budú využívať dostupné systémy triedenia stavebného odpadu.</p>

primeranými opatreniami, alebo iii) spôsobí významné a dlhodobé poškodenie životného prostredia v súvislosti s obehovým hospodárstvom?		
<i>Prevenčia a kontrola znečisťovania:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy?	X	Neočakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, keďže je súčasťou komplexného plánu dopravy a je v súlade s národným programom riadenia znečisťovania ovzdušia. Dôvodom sú najmä tieto sprievodné opatrenia: <ul style="list-style-type: none"> – prepojenie investícií do cestnej infraštruktúry s infraštruktúrou elektrických nabíjajúcich a vodíkových čerpacích staníc, – reforma X (strany Y – Z) tejto zložky, ktorou sa zavádza mýto pre túto a iné cesty, – reforma Y (strany Y – Z) tejto zložky, ktorou sa zvyšuje zdanenie konvenčných palív, – reforma Z (strany Y – Z) tejto zložky, ktorá poskytuje stimuly na nákup vozidiel s nulovými emisiami, – opatrenia XX a XY (strany Y – Z) tejto zložky, ktoré podporujú prechod na železničnú dopravu a/alebo vnútrozemské vodné cesty. Hluk a vibrácie vyplývajúce z používania ciest a súvisiacej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc sa okrem toho zmiernia pomocou protihlukových stien, ktoré sú v súlade so smernicou 2002/49/ES.
<i>Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov:</i> Očakáva sa, že opatrenie bude: <ol style="list-style-type: none"> i) výrazne poškodzovať dobrý stav a odolnosť ekosystémov alebo ii) poškodzovať stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú v záujme Únie? 	X	V súlade so smernicami 2011/92/EÚ a 92/43/EHS sa vykonalo posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súvislosti s výstavbou ciest a inštaláciou súvisiacej infraštruktúry nabíjajúcich a čerpacích staníc. Urobili sa požadované zmiernujúce kroky na zníženie fragmentácie a degradácie pôdy, najmä zelených koridorov a iných opatrení na prepojenosť biotopov, ako aj príslušných chránených druhov živočíchov uvedených v prílohe IV k smernici 92/43/EHS, ktoré boli založené na stanovených cieľoch ochrany, čo sa odrazilo v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).

Príklad 5: Systém vyplácania šrotovného za osobné vozidlá (príklad nesúladu so zásadou „výrazne nenarušiť“)

Opis opatrenia

Toto opatrenie predstavuje systém vyplácania šrotovného v prípade nahradenia v súčasnosti používaných osobných vozidiel s vnútorným spaľovaním efektívnejšími vozidlami takisto s vnútorným spaľovaním (t. j. spaľovanie nafty alebo benzínu). Stimul má formu jednotnej dotácie na zošrotované a nadobudnuté osobné vozidlo, ale môže mať aj sofistikovanejšiu formu (daňový odpočet).

Cieľom opatrenia je nahradiť staršie vozidlá, ktoré viac znečisťujú životné prostredie, novšími, a teda menej znečisťujúcimi vozidlami. Na účely tohto príkladu sa predpokladalo, že tento systém si vyžaduje len prechod na novú generáciu výrobku (napríklad na nasledujúcu úroveň normy Euro) v rámci tej istej technológie.

Časť I kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

<i>Uvedte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“</i>	Áno	Nie	<i>Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie</i>
Zmiernenie zmeny klímy	X		
Adaptácia na zmenu klímy		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv

			na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu.
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu.
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie	X		
Prevenencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy	X		
Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu.

Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

<i>Otázky</i>	<i>Nie</i>	<i>Vecné odôvodnenie</i>
<i>Zmiernenie zmeny klímy Očakáva sa, že opatrenie povedie k značným emisiám skleníkových plynov?</i>		<p><i>Osobné vozidlá so spaľovacím motorom produkujú CO₂ (a emisie tuhých častíc, NO, prchavé organické zlúčeniny a rôzne ďalšie nebezpečné látky znečisťujúce ovzdušie vrátane benzénu). Pokiaľ ide o zmiernenie zmeny klímy, nákupom nových osobných vozidiel (ktoré nahradia staré) by sa znížili emisie, ale stále by to viedlo k značným emisiám skleníkových plynov [priemerné emisie CO₂ merané laboratórnymi testami v prípade nových osobných vozidiel registrovaných v EÚ a na Islande v roku 2018 predstavovali 120,8 gramov CO₂ na kilometer].</i></p> <p><i>Komisia pravdepodobne zamietne argument, že investícia neporušuje zásadu „výrazne nenarušiť“, pretože nová generácia dieselových alebo benzínových vozidiel predstavuje najlepšiu dostupnú alternatívu v tomto odvetví. Elektrické automobily predstavujú lepšiu dostupnú alternatívu s lepšími environmentálnymi vlastnosťami (t. j. nižšími úrovňami emisií počas životného cyklu) v tomto odvetví, pokiaľ ide o zmiernenie zmeny klímy.</i></p> <p><i>Komisia by preto pravdepodobne dospela k záveru, že systém vyplácania šrotovného by viedol k výraznému narušeniu zmiernenia zmeny klímy.</i></p>
<p><i>Obehové hospodárstvo a nakladanie s odpadom: Očakáva sa, že opatrenie:</i></p> <p>i) povedie k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu, s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo</p> <p>ii) povedie k významnej neefektívnosti priameho alebo nepriameho využívania akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktorá nie je minimalizovaná primeranými opatreniami, alebo</p> <p>iii) spôsobí významné a dlhodobé poškodenie životného prostredia v súvislosti s obehovým hospodárstvom?</p>	X	<p>Sú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba), ako aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom zhodnocovania a recyklácie batérií a elektroniky (najmä kritických surovín, ktoré obsahujú) v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Zohľadňujú sa účinky výroby a v rámci systému sa nebude podporovať predčasné zošrotovanie prevádzkyschopných vozidiel. Na zapojenie do systému sa predovšetkým vyžaduje, aby každé zošrotované vozidlo bolo spracované v autorizovanom zariadení na spracovanie podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53/ES), čo sa dokladuje predložením požadovaného osvedčenia.</p> <p>Opatrenie navyše sprevádza činnosť, ktorá podporuje zber súčiastok v autorizovaných zariadeniach na spracovanie na účel ich konečného opätovného použitia a repasácie.</p>
<i>Prevenencia a kontrola znečisťovania: Očakáva sa, že opatrenie povedie</i>	<i>Príklad nesúlady</i>	<i>Osobné vozidlá so spaľovacím motorom okrem iného emitujú oxid uhoľnatý (CO), tuhé častice (PM), oxidy dusíka (NOx)</i>

k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok ¹⁹ do ovzdušia, vody alebo pôdy?	so zásadou „výrazne nenarušiť“	a nespálené uhľovodíky (HC). Vzhľadom na bežné praktiky a regulačné požiadavky v odvetvi ²⁰ je preto nepravdepodobné, že by sa Komisia domnievala, že opatrenie nepovedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z podobných dôvodov, ako sú tie, ktoré sa uvádzajú v súvislosti so zmierňovaním zmeny klímy.
---	--------------------------------	---

Príklad 6: Zavlažovanie pôdy

Opis opatrenia

Opatrenie predpokladá predovšetkým investície do existujúceho a používaného zavlažovacieho systému v regióne X s cieľom využívať efektívnejšie spôsoby zavlažovania a podporovať bezpečné opätovné použitie regenerovanej vody. Cieľom je kompenzovať nedostatok vody v pôde spôsobený suchom, a tým prispieť k adaptácii na zmenu klímy, najmä pokiaľ ide o poľnohospodárske plodiny. Toto opatrenie bude sprevádzať propagácia a podpora udržateľných poľnohospodárskych postupov, najmä udržateľnejších a účinnejších zavlažovacích systémov a opatrení na prirodzené zadržiavanie vody, prechodu na plodiny a pestovateľskú prax s nižšími požiadavkami na vodu, ako aj udržateľnejšími postupmi hnojenia.

Časť 1 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Uveďte, ktoré z týchto environmentálnych cieľov si vyžadujú vecné posúdenie opatrenia z hľadiska dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“	Áno	Nie	Ak ste zvolili možnosť „nie“, uveďte odôvodnenie
Zmiernenie zmeny klímy		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu. To je zabezpečené, pretože nový systém/zariadenia budú energeticky úsporné, a preto sa absolútne emisie nezvýšia napriek miernemu zväčšeniu zavlažovanej plochy a/alebo preto, že elektrická energia na pohon zariadenia bude získaná z veternej alebo solárnej energie. Zavlažovanie môže nepriamo uľahčiť pokračovanie poľnohospodárskych postupov, ktoré ohrozujú funkciu záchytu uhlíka v poľnohospodárskej pôde, alebo ich dokonca premeniť na zdroje s čistými emisiami. Zmysluplná propagácia a podpora udržateľných poľnohospodárskych postupov v rámci opatrenia nenaznačujú v tejto súvislosti žiadne ďalšie zhoršenie a mali by viesť k zlepšeniu.
Adaptácia na zmenu klímy	X		
Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov	X		
Obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie		X	Činnosť podporovaná opatrením má zanedbateľný predpokladaný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj primárne nepriame účinky počas celého životného cyklu. Opatrenie nepovedie k významnej neefektívnosti pri používaní zdrojov ani k zvýšeniu vzniku odpadu.
Prevenencia a kontrola znečisťovania ovzdušia, vody alebo pôdy	X		

¹⁹ Znečisťujúca látka je látka, vibrácia, teplo, hluk, svetlo alebo iný kontaminant prítomný v ovzduší, vo vode alebo v pôde, ktorý môže byť škodlivý pre ľudské zdravie alebo životné prostredie.

²⁰ Zloženie sa líši od benzínových po dieselové motory. Na základe noriem Euro 5 a Euro 6 v nariadení č. 715/2007/ES sa pre vozidlá stanovujú emisné limity regulovaných znečisťujúcich látok, najmä oxidov dusíka (NOx, t. j. kombinované emisie NO a NO₂) na úrovni 80 mg/km.

Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov	X	
---	---	--

Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“

Otázky	Nie	Vecné odôvodnenie
<p><i>Adaptácia na zmenu klímy:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k zvýšenému nepriaznivému vplyvu súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na samotné opatrenie alebo na ľudí, prírodu či majetok?</p>	X	<p>Neočakáva sa, že opatrenie bude škodlivé pre adaptáciu na zmenu klímy, a to z týchto dôvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hlavná časť opatrenia prispieva v obmedzenej miere k zlepšeniu odolnosti voči vplyvom zmeny klímy v krátkodobom horizonte, pretože zlepšuje zavlažovanie bez zvyšovania odberu vody. Tento pozitívny prínos je možný len vtedy, ak je súčasný a predpokladaný stav dotknutých vodných útvarov v dobrom stave (alebo podľa spoľahlivých prognóz sa odôvodnene neočakáva, že sa zhorší na menej ako dobrý stav). Ak by to tak nebolo, miera odberu by preto bola neudržateľná a investícia by sa nepovažovala za opatrenie na adaptáciu na zmenu klímy (a bola by hraničným nevhodným opatrením na adaptáciu), aj ak by nezhoršila východiskovú situáciu, pretože by predĺžila životnosť zásadne neudržateľnej štruktúry. Opatrenie je v zásade oprávnené na oblasť intervencie 040 v prílohe k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 40 %, pretože ide o opatrenie o hospodárení s vodami, ktoré je zamerané na riešenie problémov týkajúcich sa nedostatku vody, ktoré sa prehlbujú v dôsledku rizík súvisiacich s klímou, ako sú suchá. – Presadzovanie udržateľných poľnohospodárskych postupov a opatrení na prirodzené zadržiavanie vody by naopak zapadalo do oblasti intervencie 037, čím by sa priamo podporil cieľ adaptácie na zmenu klímy. Na to, aby sa celé opatrenie mohlo kvalifikovať v oblasti intervencie 037, muselo sa za hlavné alebo aspoň dostatočne presvedčivé, pokiaľ ide o veľkosť, rozsah a detaily, považovať presadzovanie udržateľných poľnohospodárskych postupov a opatrení na prirodzené zadržiavanie vody.
<p><i>Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov:</i> Očakáva sa, že opatrenie poškodí:</p> <p>i) dobrý stav alebo dobrý ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd; alebo</p> <p>ii) dobrý environmentálny stav morských vôd?</p>	X	<p>Neočakáva sa, že opatrenie bude mať škodlivý vplyv na udržateľné využívanie a ochranu vodných a morských zdrojov. Opatrenie je zamerané na zlepšenie udržateľného využívania vodných zdrojov, najmä prostredníctvom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podporovania prechodu poľnohospodárov na plodiny a pestovateľskú prax s nižšími požiadavkami na vodu, podporovania poľnohospodárov pri vykonávaní opatrení, ktoré zvyšujú schopnosť zadržiavať vodu v pôde a skladovanie vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku, – zavedenia zavlažovacieho systému, ktorý umožňuje opätovné využívanie vody v súlade s rámcovou smernicou o vode a nevedie k zvýšeniu odberu vody. Opatrenie bude zahŕňať investície do infraštruktúr, ktoré umožnia bezpečné opätovné použitie regenerovanej vody na poľnohospodárske účely. Vďaka týmto investíciám bude možné využívať upravenú komunálnu odpadovú vodu na zavlažovanie okolitých polí s plodinami a pripraviť sa na uplatňovanie nového nariadenia o minimálnych požiadavkách na opätovné použitie vody (EÚ/2020/741), – investovanie do udržateľnejších a efektívnejších zavlažovacích systémov, ktoré si vyžadujú menej vody, ako napríklad lokalizované zavlažovanie. Zároveň to povedie k menšiemu úniku živín do podzemných vôd, ako aj do okolitých vnútrozemských vodných útvarov, – ak činnosť zahŕňa odber vody, príslušný orgán udelí povolenie na odber vody, v ktorom sa uvádzajú podmienky na zabránenie zhoršeniu a zabezpečenie toho, aby dotknuté vodné útvary dosiahli dobrý kvantitatívny stav (v prípade podzemnej vody) alebo dobrý ekologický stav alebo potenciál (v prípade povrchovej vody) najneskôr do roku 2027 v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o vode 2000/60/ES. – vykonalo sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so smernicou o strategickom environmentálnom posudzovaní, identifikovali sa všetky potrebné zmierňujúce kroky a zohľadnili sa v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti).
<p><i>Prevenia a kontrola znečisťovania:</i> Očakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy?</p>	X	<p>Neočakáva sa, že opatrenie povedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy, a to v dôsledku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívania vysokoúčinných zariadení využívajúcich energiu alebo zariadení poháňaných obnoviteľnými zdrojmi energie, – zavedenia efektívnejších zavlažovacích systémov (vysvetlených vyššie),

		<p>ktorými sa zníži odtok živín z poľnohospodárstva,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri podporovaní prechodu poľnohospodárov na plodiny a pestovateľskú prax s nižšími požiadavkami na vodu a zvyšovaním dostupnosti vody na úrovni poľnohospodárskeho podniku sa na zavlažovanie použije menej vody, - budú sa podporovať udržateľné poľnohospodárske postupy, ktoré si budú vyžadovať menej pesticídov, čo povedie k menšiemu znečisteniu vody a pôdy.
<p><i>Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov: Očakáva sa, že opatrenie bude:</i></p> <p>i) výrazne poškodzovať dobrý stav a odolnosť ekosystémov alebo</p> <p>ii) poškodzovať stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú v záujme Únie?</p>	<p>X</p>	<p>Opatrenie nebude mať škodlivý vplyv na biodiverzitu a ekosystémy, pretože:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekty zavlažovania, na ktoré sa vzťahuje toto opatrenie, sa nebudú budovať v chránených lokalitách ani nebudú mať negatívny vplyv na takéto lokality vzhľadom na ich ochranné ciele. Zabráni sa akémukoľvek rušeniu druhov alebo negatívnemu vplyvu na biotopy mimo týchto lokalít, a to tak vo fáze výstavby, ako aj vo fáze prevádzky, a to prostredníctvom potrebných preventívnych a zmiernujúcich krokov, ktoré sa odrážajú v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti), - vykonalo sa posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade so smernicou o strategickom environmentálnom posudzovaní, identifikovali sa všetky potrebné zmiernujúce kroky a zohľadnili sa v návrhu opatrenia (pozri stranu X v pláne podpory obnovy a odolnosti), - splňa požiadavky smernice o biotopoch a smernice o vtáctve, bolo predmetom posudzovania podľa článku 6 ods. 3 smernice o biotopoch (v tomto konkrétnom prípade začleneného do postupu posudzovania vplyvov na životné prostredie), ktorým sa vylúčili významné vplyvy na lokality sústavy Natura 2000, - vďaka podporovaniu udržateľných poľnohospodárskych postupov si bude zasa vyžadovať menej pesticídov, čím sa zmierni negatívny vplyv na biodiverzitu (hmyz, vtáky, pôdny život) a môže zahŕňať väčšiu rozmanitosť plodín, ako aj podporu biodiverzity.